

Arbets- och företagsnämnden

## **Underlag till ramärende 2021-2023 för arbets- och företagsnämnden**

### **Förslag till beslut**

Arbets- och företagsnämnden noterar informationen till protokollet.

### **Sammanfattning**

Under våren har prognoser för kostnader och intäkter för kommunens verksamheter för 2021-2023 tagits fram för att utgöra underlag till den driftsbudget som beslutas i juni, det så kallade ramärendet. I driftsbudgeten tas hänsyn till eventuella volym- och prisförändringar, däremot lämnas kostnader för verksamhetsutveckling och andra icke-volymrelaterade kostnadsökningar till höstens mål- och budgetdiskussioner.

I ärendet beskrivs de prognoser som tagits fram för arbets- och företagsnämndens verksamhet.

## **Ärendet**

### **Ramärendet**

I juni varje år beslutar kommunstyrelsen om de ekonomiska ramarna för kommunens verksamheter de kommande tre budgetåren i det så kallade ramärendet. Prognoser för verksamheternas intäkter och kostnader under budgetperioden ligger till grund för de ramar som beslutas. Det är främst kostnadsförändringar som beror på volymutveckling, det vill säga att det förväntas bli fler eller färre kunder, som tas med i ramärendet. Hänsyn tas också till kända eller prognostiserade prisförändringar. Utökad ram för till exempel verksamhetsutveckling tas upp för diskussion i samband med mål- och budgetärendet under hösten.

### **Volymutveckling i arbets- och företagsnämndens verksamhet**

Arbets- och företagsnämndens volymutveckling beror främst av tre faktorer: den allmänna befolkningsutvecklingen, det anvisade antalet nyanlända och ensamkommande barn och unga samt tillståndet på arbetsmarknaden. En kraftig avmattning med anledning av den

pågående Coronapandemin är att vänta redan under 2020 på arbetsmarknaden, vilket främst påverkar det prognostiserade behovet av ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser för 2021 och framåt. Pandemin har bromsat upp flyktingmottagandet under 2020, men vid tiden då detta ärende skrivs är budskapet från Migrationsverket att kommunerna ska ha beredskap för att ta emot beslutat antal anvisningar under innevarande år.

### Befolkningsutveckling

Den allmänna befolkningsutvecklingen i Nacka förväntas vara positiv, men fram till 2023 tros inte omfattningen påverka arbets- och företagsnämndens verksamhet.

### Anvisade nyanlända

Migrationsverket gör prognoser för anvisade nyanlända fyra gånger per år. Prognoserna anger ett planeringsantagande och ett intervall med lägsta och högsta scenario. Länsstyrelsen beslutar varje år utifrån, av regeringen fastställda, fördelningstal hur fördelningen kommer att ske mellan länets kommuner. Nackas andel av Stockholms läns totala mottagande har hittills varit cirka 6,2 procent. Den prognostiserade volymutvecklingen för anvisade nyanlända per år till Nacka baserat på Migrationsverkets siffror presenteras i tabell 1.

Samtliga bedömningar i föreliggande prognos från Migrationsverket utgår från ett antagande om att de restriktioner som införts på grund av Coronapandemin börjar att lättas upp i sommar. Det är ingen bedömning, utan en analytisk förenkling i ett läge där det inte går att veta hur långvariga restriktionerna blir. Prognosen beaktar inte heller långsiktiga strukturella och samhällsekonomiska konsekvenser av coronapandemin.

**Tabell 1: Prognos för kommunmottagade av anvisade nyanlända 2021–2023**

Prognos kommunmottagna	2021	2022	2023
<b>Sverige</b>	7 800	9000	7 400
<b>Stockholms län (32,4%)</b>	2 527	2 916	2 398
<b>varav Nacka (6,2%)</b>	<b>157</b>	<b>181</b>	<b>149</b>

### Anvisade ensamkommande

Migrationsverkets prognos för antalet ensamkommande barn anger också ett planeringsantagande och ett intervall med lägsta och högsta antagande. Nackas fördelningstal är 1,018 och den prognostiserade volymutvecklingen presenteras i tabell 2.

**Tabell 2: Prognos för anvisade ensamkommande barn 2021–2023**

	2021			2022			2023		
	Lägre scenario	Planering santagande	Högre scenario	Lägre scenario	Planering santagande	Högre scenario	Lägre scenario	Planering santagande	Högre scenario
<b>Kommunmottagna i Sverige</b>	700	1 200	1 700	700	1 200	1 700	700	1 200	1 700

Varav 1,018 % Nacka	7	12	17	7	12	17	7	12	17
---------------------	---	----	----	---	----	----	---	----	----

### Arbetsmarknaden

Läget på arbetsmarknaden påverkar antalet arbetslösa i kommunen. Enligt regeringens prognos kommer andelen arbetslösa i Sverige ligga på minst 9 % vid ingången av 2021. I Nacka väntas antalet arbetslösa öka med cirka 900 personer jämfört med nivån innan coronapandemin. Cirka 200 av dessa väntas behöva ekonomiskt bistånd och/eller arbetsmarknadsinsatser via kommunen under slutet av 2020 och fortsatt 2021.

### Prognos för respektive verksamhetsområde

De prognostiserade volymförändringarna påverkar nämndens olika verksamhetsområden.

### Grundläggande vuxenutbildning

Efterfrågan på grundläggande vuxenutbildning ökar men väntas plana ut och vara neutral kring årsskiftet. Det medför ett budgetförslag i ungefär samma nivå som beräknat utfall 2020. Ingen justering av genomsnittspriset per verksamhetspoäng är inräknad under planeringsperioden.

### Gymnasial vuxenutbildning

Efterfrågan på gymnasial vuxenutbildning ökar, men väntas plana ut och vara neutral kring årsskiftet. För 2021 beräknas kravet för kommunens medfinansiering av yrkesvux vara 30 procent och för 2022-2023 50 procent, i enlighet med liggande beslut från regeringen. Ingen justering av genomsnittspriset per verksamhetspoäng är inräknad under planeringsperioden.

### Svenska för invandrare (sfi)

Efterfrågan på sfi har varit stabil sedan 2018. Antagandet om utveckling framåt tar hänsyn till Migrationsverkets prognos för mottagande av nyanlända, andel kvotflyktingar och pandempåverkan under 2020. I förslaget till driftbudget har antagandet varit att efterfrågan blir i samma storleksordning som under 2020 under hela planeringsperioden. Ingen justering av priset per genomförd kurs är inräknad under planeringsperioden.

### Arbetsmarknadsinsatser

Efterfrågan på arbetsmarknadsinsatser i form av jobbpeng har minskat under senare tid, men trenden väntas vända under andra halvåret 2020 med anledning av det försämrade läget på arbetsmarknaden. Cirka 30 procent av de Nackabor som blir arbetslösa på grund av pandemin väntas behöva arbetsmarknadsinsats eller vuxenutbildning från kommunen. Effekten bromsas av att mottagandet av nyanlända kvotflyktingar är pausat, vilket gör att årsprognosen för 2020 är en positiv budgetavvikelse. Full ”effekt” uppnås sannolikt under 2021, och prognosen är att det årliga utfallet både för jobbpeng och avtalade insatser då kommer att ligga cirka 10 procent högre än budget för 2020.

### **Samhällsorientering**

Efterfrågan på samhällsorientering styrs av antalet anvisade nyanlända och beräknas vara densamma som under 2020 för hela planeringsperioden.

### **Ekonomiskt bistånd**

Sedan andra halvan av 2019 minskar efterfrågan på ekonomiskt bistånd. Trenden väntas vända under andra halvåret 2020 med anledning av det försämrade läget på arbetsmarknaden. Prognosen, som motsvarar en ökning av kostnaden med 15 miljoner kronor mellan 2020 och 2021, inkluderar såväl nya hushåll, befintliga hushåll vars genomsnittsbehov ökar samt ökat behov av tillfälligt boende.

### **Ensamkommande barn**

Såväl intäkter som kostnader för ensamkommande barn väntas minska under planeringsperioden, då antalet anvisningar per år väntas understiga antalet som fyller 21 och inte längre tillhör målgruppen. Från och med 2021 är förslaget att kostnaden för myndighetsutövning kopplat till målgruppen flyttas till budgetposten M&H, vilket medför ett väntat ”överskott”.

### **Nyanlända flyktingar**

I prognosen för intäkter och kostnader för nyanlända flyktingar tas hänsyn till Migrationsverkets planeringsantagande. Med tanke på det osäkra läget för anvisningar under 2020 på grund av pandemin har dock anvisningstalet för vart och ett av de tre åren i planeringsperioden antagits bli detsamma som för 2020. Som en följd blir prognosen att schablonintäkterna från Migrationsverket minskar mellan 2020 och 2021, eftersom antalet mottagna flyktingar 2019 var högre än det prognostiserade antalet för 2021. Kostnaderna för mottagandet väntas också minska, bland annat genom minskat behov av genomgångsbostäder och pågående arbete med anpassning av bostadsbeståndet, men i mindre omfattning på grund av vissa fasta delar.

### **Myndighet och huvudmannauppgifter**

Prognosen är att totala kostnaden för myndighet och huvudmannauppgifter kommer att minska något varje år under planeringsperioden kopplat till minskad efterfrågan och pågående effektivisering.

### **Föreslagen driftbudget till ramärendet**

Prognoserna per verksamhetsområde sammanställs i ett förslag till driftbudget, en så kallad ramärendetabell, se tabell 3 nedan.

Kostnaden för bostäder till nyanlända flyktingar räknas in i summan för verksamhetsområdet ”Nyanlända flyktingar” men särredovisas i tabellen för att synliggöra omfattningen.

**Tabell 3: ramärendetabell**

Ramärendetabell AFN	Ramförslag 2021	Ramförslag 2022	Ramförslag 2023
Grundläggande vuxenutbildning, check	- 8 100	- 8 100	- 8 100
Gymnasial vuxenutbildning, check	- 30 600	- 35 220	- 35 220
Svenska för invandrare, check	- 15 300	- 15 300	- 15 300
Arbetsmarknadsinsatser, check	- 21 000	- 21 000	- 21 000
Arbetsmarknad, övrigt	- 22 500	- 22 500	- 22 500
Ekonomiskt bistånd	- 101 000	- 101 000	- 101 000
Ensamkommande barn	2 800	2 800	2 800
Nyanlända - flyktingar	- 5 000	- 5 000	- 5 000
<i>varav bostadsförsörjning</i>	- 14 289	- 12 289	- 12 289
Samhällsorientering, kundval	- 500	- 500	- 500
Nämnd	- 1 600	- 1 600	- 1 600
Myndighet och huvudmannauppgifter	- 51 000	- 50 000	- 49 000
<b>Summa</b>	<b>- 253 800</b>	<b>- 257 420</b>	<b>- 256 420</b>

### Osäkerheter i prognosen

Den pågående Coronapandemin gör det svårare än vanligt att förutspå framtida efterfrågan. I befintlig prognos har höjd tagits för kraftig vändning på arbetsmarknaden under 2020, och en stabilisering på en sämre nivå under 2021. Det finns en överhängande risk att lågkonjunkturen blir längre, och får större negativa effekter på kostnadsutvecklingen, än beräknat i denna prognos.

Vidare är det osäkert hur pandemin påverkar flyktingströmmar och flyktingmottagande framöver, vilket kan få stora effekter både i positiv och negativ riktning för arbets- och företagsnämndens verksamhet.

Prognosen ska därför läsas som en ögonblicksbild utifrån kända parametrar vid dess tillskapande, och behöver revideras löpande under 2020. Större förändringar mot rådande prognos kan framföras i samband med mål- och budgetärendet under september.

En risk- och konsekvensanalys kommer att genomföras för den budget för arbets- och företagsnämnden som så småningom beslutas av kommunfullmäktige under hösten.

### Konsekvenser för barn

De ekonomiska ramarna utgör en viktig grund för nämndens verksamhet. Ett väl genomarbetat underlag som underlättar för kommunstyrelsen att besluta om ramärendet kan därför ge indirekt positiva konsekvenser för barn.

Frida Plym Forshell  
 Arbetsmarknadsdirektör  
 Stadsledningskontoret